

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก กองแผนงาน โทร. ๔๗๑๒-๔

ที่ คค ๐๔๐๗.๖/ว.๑๑๓ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. ๒๕๕๖

เรียน ตรข., ผนส., ผนค., ผนท., ผนว., ผนร., ผนก., ผสพ. ๑-๕., ผอจ., ลนก., ผศท., ผอต., ผพร., และ
ขสจ. ทุกจังหวัด

ด้วยปัจจุบันได้มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง
ข้ามพรมแดน พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางถนนระหว่าง
ประเทศ

ในการนี้ เพื่อให้หน่วยงานภายในและ ขสจ. ทุกจังหวัด ได้รับทราบถึงเนื้อหาและหลักการของ
พระราชบัญญัตินี้ จึงขอส่งพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงเอกสารสรุปสาระสำคัญ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้จาก
<http://www.dlt.go.th> <http://www.ltpcenter.com> หรือ <http://www.krisdika.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นายวัฒนา พัทธนัท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประเด็น	เนื้อหา
ชื่อพระราชบัญญัติ	พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. ๒๕๕๖
วัตถุประสงค์	จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีของประเทศไทยที่อยู่ตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion Cross-border Transport Agreement: GMS CBTA) โดยในความตกลง GMS CBTA ได้กำหนดหลักการ Single Stop Inspection หรือหลักการการให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการตรวจ-ปล่อย ทุกลำขบวนของทั้ง ๒ ประเทศ ร่วมกันดำเนินการตรวจสอบ ณ พื้นที่ควบคุมร่วมกัน (Common Control Area: CCA) ของประเทศขาเข้าเพียงครั้งเดียว ซึ่งจากหลักการดังกล่าวส่งผลให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยต้องออกไปปฏิบัติงานนอกราชอาณาจักร และเจ้าหน้าที่ของต่างประเทศต้องเข้ามาปฏิบัติงานในอาณาเขตประเทศไทยด้วย ในการนี้ จึงมีความจำเป็นต้องจัดทำพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้ทำการตรวจปล่อยสินค้า/ผู้โดยสาร ณ ด้านพรมแดน สอดคล้องกับหลักการตามความตกลงฯ และเพื่อให้การดำเนินการในพื้นที่ควบคุมร่วมกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น
เนื้อหาโดยสรุปของพระราชบัญญัตินี้	พระราชบัญญัตินี้ มีทั้งสิ้น ๑๓ มาตรา ดังนี้ มาตรา ๑ ชื่อพระราชบัญญัติ มาตรา ๒ วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (๓๐ มีนาคม ๒๕๕๖) มาตรา ๓ นิยามศัพท์ มาตรา ๔ อำนาจของ รวค. (โดยอนุมัติ ครม.) ในการประกาศ “พื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร” และการแจ้งให้ประเทศของรัฐบาลภาคีทราบถึงการกำหนดพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรดังกล่าว มาตรา ๕ การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ไทยในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักรให้ถือว่าเป็นการดำเนินการในราชอาณาจักร มาตรา ๖ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลของประเทศภาคีตามความตกลงสำหรับการดำเนินพิธีการตามกฎหมายของประเทศตนเองในพื้นที่ควบคุมในราชอาณาจักร และการได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายด้วยตนเอง มาตรา ๗ การติดบัตรแสดงตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐภาคีของประเทศภาคีตามความตกลงที่ดำเนินการในพื้นที่ควบคุม มาตรา ๘ การให้เจ้าหน้าที่ของรัฐภาคีประเทศภาคีตามความตกลงที่ดำเนินการในพื้นที่ควบคุม

	ร่วมกันในราชอาณาจักรเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙ ความผิดเกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร ให้ถือเป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักร มาตรา ๑๐ หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการสำหรับความผิดเกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร มาตรา ๑๑ การดำเนินการในการมีมาตรการตามกฎหมายไทยที่เกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนซึ่งเจ้าหน้าที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร มาตรา ๑๒ ให้อำนาจ รวค. สำหรับการออกกระเบียบเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไทยในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน มาตรา ๑๓ ให้อำนาจแก่ รมต. ของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ๖ กระทรวง เพื่อกอกระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอำนาจตน สำหรับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้
การดำเนินการของ ขบ.	สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ มุ่งเน้นต่อการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน ซึ่งพื้นที่ดังกล่าว ปัจจุบันยังไม่มีเจ้าหน้าที่ของ ขบ. ประจำอยู่ ดังนั้นพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงไม่มีผลโดยตรงต่อการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของ ขบ. ในขณะนี้ อย่างไรก็ตาม ในอนาคต หากมีการกำหนดให้พื้นที่ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ขบ. เป็นพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร ตามมาตรา ๔ เช่น ศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าชายฝั่งของ จังหวัดเชียงราย ขบ. ก็อาจต้องมีการเตรียมการเพื่อรองรับการปฏิบัติงานภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

พระราชบัญญัติ

การอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน

พ.ศ. ๒๕๕๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เป็นปีที่ ๖๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. ๒๕๕๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การขนส่งข้ามพรมแดน” หมายความว่า การนำเข้ามาใน การส่งออกนอก หรือการนำผ่านราชอาณาจักร ซึ่งสัตว์ พืช หรือของอื่นใดผ่านด่านพรมแดนตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือการเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรของบุคคล พาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะตามช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่า สถานี หรือท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ทั้งนี้ ในบริเวณพรมแดนระหว่างราชอาณาจักรกับต่างประเทศ

“ความตกลง” หมายความว่า ความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน

“พิธีการ” หมายความว่า การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน การกำกับ การควบคุม การตรวจสอบ การอนุญาต

และการอนุมัติการเข้า การพักอาศัยอยู่ และการออกนอกราชอาณาจักรของบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าว

“พื้นที่ควบคุมร่วมกัน” หมายความว่า พื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรและพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร

“พื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร” หมายความว่า พื้นที่ในราชอาณาจักรที่รัฐบาลไทยกำหนดให้เป็นพื้นที่สำหรับดำเนินพิธีการร่วมกันของเจ้าหน้าที่

“พื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร” หมายความว่า พื้นที่นอกราชอาณาจักรที่รัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงกำหนดให้เป็นพื้นที่สำหรับดำเนินพิธีการร่วมกันของเจ้าหน้าที่

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐบาลไทยที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินพิธีการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงที่เข้ามาดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนตามความตกลง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้พื้นที่ในเขตศุลกากร สถานี ท่าเรือ หรือพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินพิธีการ เป็นพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร

เมื่อได้กำหนดพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรตามวรรคหนึ่งและรัฐบาลของประเทศภาคีตามความตกลงได้แจ้งพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักรให้รัฐบาลไทยทราบแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อให้สามารถดำเนินพิธีการอย่างเบ็ดเสร็จในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน

มาตรา ๕ การดำเนินพิธีการของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าเป็นการดำเนินพิธีการในราชอาณาจักร

มาตรา ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงสามารถดำเนินพิธีการตามกฎหมายของประเทศภาคีนั้นในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรได้ โดยขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการดำเนินพิธีการของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องเป็นไปตามข้อตกลงที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้กับรัฐบาลของประเทศภาคีตามความตกลงสำหรับการดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกันแต่ละแห่ง

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง สำหรับการเข้ามาในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรเพื่อดำเนินพิธีการตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงต้องแสดงบัตรประจำตัวซึ่งออกโดยรัฐบาลของประเทศภาคีตามความตกลงนั้น แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๘ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงที่ดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๙ การกระทำความผิดเกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักรและเป็นความผิดตามกฎหมายไทย ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๐ การดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายไทย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

(๒) ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายของประเทศภาคีตามความตกลงและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงร้องขอ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับไปยังประเทศภาคีตามความตกลง

(๓) ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดทั้งตามกฎหมายไทยและกฎหมายของประเทศภาคีตามความตกลง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยดำเนินการตามกฎหมายไทย และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงทราบ และถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงร้องขอ เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยจะส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับไปยังประเทศภาคีตามความตกลงเมื่อได้มีการดำเนินการตามกฎหมายไทยเสร็จแล้วก็ได้

มาตรา ๑๑ การดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามกฎหมายไทยที่เกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงให้ส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับมายังราชอาณาจักร เพื่อดำเนินการตามกฎหมายไทยต่อไป

การดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดทั้งตามกฎหมายไทยและกฎหมายของประเทศภาคีตามความตกลงที่เกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยจะร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงให้ส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับมายังราชอาณาจักร เพื่อดำเนินการตามกฎหมายไทยก็ได้

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) การนำระบบงาน เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เป็นมาตรฐานสากลมาใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล
เพื่อการดำเนินพิธีการและเชื่อมโยงกระบวนการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) การส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะ
ที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวและการรายงานผลการดำเนินการตามมาตรา ๑๐

(๔) การร้องขอให้ส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และ
คนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวตามมาตรา ๑๑

(๕) การดำเนินการอื่น ๆ ในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน
ระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การขนส่งข้ามพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน มีความสำคัญต่อระบบการค้าระหว่างประเทศ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนได้มีการทำความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน ซึ่งวางกรอบความร่วมมือในการให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินพิธีการร่วมกันในพื้นที่เดียวกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าว สมควรกำหนดให้มีพื้นที่สำหรับดำเนินพิธีการร่วมกัน และกำหนดหลักเกณฑ์กลางสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงเพื่อดำเนินพิธีการในพื้นที่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้